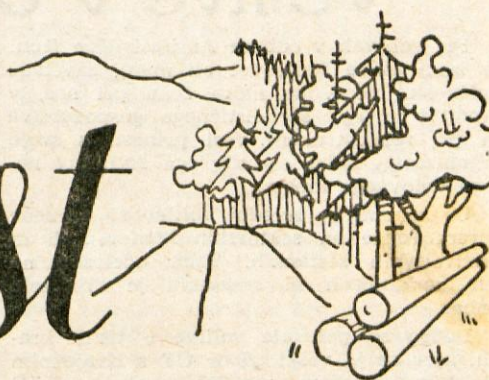

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOMELJ, NOVO MESTO IN TREBNJE

Leto I. — Stev. 20.

NOVO MESTO, 8. julija 1950

Izhaja tedensko

Novomeško lokalno gospodarstvo je pokazalo svoje delo

Po velikih pripravah in energičnem vodstvu tov. Janka Mišigoja, poverjenika za lokalno gospodarstvo, se je približal 1. julij, dan otvoritve razstave lokalnega gospodarstva. V poslopju osnovne šole v Novem mestu se je zbralo veliko število razstavljalcev in prebivalcev Novega mesta. Zal, da se je prav ob času otvoritve razstave ulila ploha, tako da ni bilo možno odpreti razstave izven poslopja, ampak je bilo treba izvršiti otvori-

tev v poslopju samem. Prostora je bilo sicer malo, vendar po hodnikih in stopnišču so se razvrstili ljudje tako, da je bilo za vse prostora. Med gosti so bili: minister Tomo Brejca, minister Leopold Krese, celoten okrajni komite Komunistične partije s tov. sekretarjem Martinom Zugljem, mestni komitet s tov. sekretarjem Jožetom Udovcem na čelu in Mestni ljudski odbor s tov. predsednikom Zagorcem Francem na čelu.

Razstava, ki jo danes odpiram, nazorno prikazuje ustvarjalno moč delovnih ljudi novomeškega okraja na področju lokalnega gospodarstva. Hkrati nam dokazuje njihovo požrtvovalno delo in njihove napore za zgraditev socializma. Obenem bo priznanje vsem delovnim kolektivom za vloženo delo, ki ga vlagajo pri izvrševanju svojih proizvodnih planov.

Z delom, katerega prikazuje naša razstava, ponovno pobijamo vse kleveče kominformskih voditeljev, ki ne priznajo graditve socializma pri nas. Naša podjetja in naši obrtniki odločno udarjajo po teh klevetnikih prav z delom, ki ga tukaj prikazujejo. Na drugi strani pa bo dala ta razstava nam vsem, ki delamo v lokalni industriji in obrti novih pobud za nadaljnje delo, da bomo še bolj dvignili blaginjo ljudskih množic in izpolnili petletni plan pod vodstvom naše slavne komunistične partije s tov. Titom na čelu.

je narejen z izkoriščanjem odpadkov, kar je zelo pomembno za smotrno in načrtno gospodarstvo. Vsa razstava pa teži za tem, da pokaže tisto obrtniško dejavnost in tisti polet ter samoiniciativo, ki jo obrtnišтво danes tudi v resnici ima in v polni meri uporablja v korist ljudstvu.

Dokler bodo naši obrtniki delali s tako vnemo in tako kvalitetno, se nam ni treba bati nobenih kominformskih klevet in njihovega praznega grmenja. Naše obrtnišтво krepko in pošteno odgovarja na vse laži s svojim delom, čemur je lep dokaz naša razstava, ki znova spričuje našo prizadevnost in naše uspehe v borbi za plan in našo socialistično izgraditev.

Obenem naj ta razstava pokaže vsem obiskovalcem, da ima naše obrtnišťvo široke možnosti udejstvovanja in izredno iznajdljivost, in samoiniciativo posameznika in skrb za naše delovno ljudstvo.

Na ta način današnja razstava prav nič ne zaostaja za ono iz leta 1936, marveč jo celo prekaša. Vse predmete, ki jih boste videli, so izdelale pridne in spretno roke slovenskih obrtnikov, ki se jim ni treba bati propada, ne večnih skrbi za svoj kruh in obstoj.

Zato moram kot predsednik Okrajnega združenja obrtnikov izraziti najtoplejšo zahvalo ljudski oblasti, ki je to razstavo omogočila in organizirala, kakor tudi vsem ostalim, ki so zanj s svojim delom in prizadevanjem kakor koli prispevali.

Živela naša Partija!

Živel naš Tito!

Vojaška godba je še zaigrala himno, nato pa so se vrata v razstavo odprla. Razstava je v celotnem poslopju osnovne šole in še premalo je prostora. V pritličju razstavlja komunala. Nato pa se po nadstropjih razvrščajo najrazličnejša poletja in obrtniki. Posebno pozornost zbuja izdelki Jelke iz Žužemberka, ki razstavlja odlične vzgojne igrače, tovarna perila in tkanica iz Novega mesta, mestno mizarstvo, mestno krojaštvo in šivilje, Pionir s svojim pohištvo. Pozornost zbuja soba, v kateri je prikazano v zemljevidih bogastvo novomeškega okraja in kako se to bogastvo izrablja, tretji zemljevid pa kaže Partizansko delavnost in celotno industrijo na partizanskem ozemlju.

Naslednja soba nam kaže staro zidanico, okrog nje pa najmodernejšo vinogradniške potrebščine in stroji. Posebnost je Okno novic, ki je izdelano v obliki okna dolenske hiše. Lončarji so nas presenetili s prav tistimi izdelki, ki nam jih najbolj primanjkuje, t. j. krožniki, skledami, lončki in skodelicami. Odlične izdelke ima Keramika iz Novega mesta. V veliki telovadnici razstavlja Tekstilna tovarna iz Novega mesta, ki je razstavila kar celoten stroj, na katerem delajo naši tekstilci. Invalidska mehanična delavnica je razstavila dvigalo. Posebno razstavlja učenci v gospodarstvu s čimer so pokazali načrtnost v svojem delu in učenju. In končno smo prišli na veselilni prostor. Dobra je kaplja, dobre so klobase, le rib ni, katere so obljubljal razstavljaljoči ribiči. Mnogo še kaže ta razstava kakor izkoriščanje gozdov in njih varstvo, zdravilna želišča, zdravstveno udejstvovanje, fizkultura pa prikazuje vse panoge športa in vse najrazličnejša orodja.

Govor poverjenika za lokalno gospodarstvo tov. Janka Mišigoja

Tov. poverjenik Janko Mišigoj je slovesno odprl razstavo. V svojem govoru je najprej pozdravil goste: ministra Tomo Brejca, ministra Leopolda Kreseta, sekretarja Martina Zuglja in vse prisotne. Nato je dejal:

Razstava lokalnega gospodarstva novomeškega okraja, ki jo odpiram v imenu Okrajnega izvršilnega ljudskega odbora ima za naše, predvsem lokalno gospodarstvo, velik gospodarski in politični pomen. Razstava nam bo pokazala velik napredek v lokalni industriji in obrti, kar lahko pripisujemo zavednosti delovnih kolektivov in privatnim mojstrom, ki v svoje delo vlagajo velik trud in ki stremijo, da zadovoljijo potrebam delovnega ljudstva. Razstava nam kaže vso iznajdljivost delovnih ljudi pri premagovanju vseh objektivnih težav kot n. pr. pomanjkanje surovin. Te težave pa odpravljajo tako, da s čim večjim izkoriščanjem ostankov in celo odpadkov v obrti in industriji dosežejo čim večje uspehe pri delu in graditvi. Razstava nam bo pokazala tudi izume in novatorske uspehe naših delovnih ljudi v lokalnem gospodarstvu, kar nam daje nadaljnje pobude za napredek na področju lokalne proizvodnje, za uvedbo novih delavnih metod, s katerimi bodo izboljšali načine izdelave in dvignili kvaliteto izdelkov.

Razstava lokalnega gospodarstva novomeškega okraja se ne more primerjati z razstavami in veleseljmi v bivši Jugoslaviji. Današnja razstava nam prikazuje predvsem uspehe lokalnega gospodarstva, katerega namen in naloga v našem petletnem planu je zlasti v tem, da proizvaja predmete široke potrošnje, da s tem dviga življenjsko in kulturno raven našega delovnega ljudstva. Prav lokalno gospodarstvo je tisto, od katerega ljudske množice občutijo rezultate socialistične graditve za izboljšanje življenjskega standarda naših delovnih ljudi. Današnja razstava se vrši prav v obdobju velikih sprememb v smislu demokratizacije pri upravljanju posameznih podjetij naj bo zveznega, republiškega ali lokalnega pomena, ko prehajajo podjetja v upravo delovnih kolektivov. Ta sprememba nam dokazuje veliko zavednost naših delovnih kolektivov, ki bo še bolj utrdila delovni član posameznikov. S tem momentom smo naredili velik korak na-

prej v socializem, ker smo s tem uresničili akcijsko geslo delavskega gibanja: »Tovarne delavcem«. To geslo vsebuje celoten program socialističnega odnosa v proizvodnji glede na družbeno lastnino, glede na pravice in dolžnosti delovnih ljudi — in ga moramo potemtakem uresničiti v praksi, če hočemo, zares graditi socializem. Zakon o upravljanju državnih gospodarskih podjetij po delovnih kolektivih ponovno potrjuje, da sami gradimo socializem v naši državi in da ne uporabljamo več šablon, temveč delamo po marksistični znanosti in gremo po svoji poti, pri tem pa upoštevamo specifične pogoje v naši državi. Ta uspešna uresničitev marksistične znanosti v naši praksi nam omogoča tudi uspešno borbo proti revizionizmu te znanosti, zmagovito resnice o naši socialistični državi. Odslej prehaja državna lastnina proizvodnih sredstev, tovarov, rudnikov, železnice postopoma v višjo obliko socialistične lastnine. To je veliko delo naše ljudske oblasti in naše Partije.

Na razstavi razstavlja svoje izdelke tudi obrtniki, pred katere je v socialistični državi postavljena važna in odgovorna naloga, katere se naši obrtniki tudi zavedajo. Še vedno pa se opaža, da nekateri obrtniki padajo pod vpliv sovražne propagande, češ da v Jugoslaviji ni mesta za individualno obrt. Briga ljudske oblasti in naše Partije za posamezno obrt je ovrgla vsako tako sovražno geslo. Stalno se poudarja važnost sodelovanja privatne obrti s socialističnim sektorjem. Le na ta način se bodo lahko izvedle vse naloge, ki se postavljajo pred nas v zvezi z izpolnitvijo petletnega plana in z izgraditvijo socializma. Nov zakon o obrtnišťvu nam poleg vsega doseданjega ponovno dokazuje skrb oblasti za dvig in pravilen razvoj obrtnišťva, za njihovo pravilno izvedbo nalog po petletnem planu. Zavedamo se v polni meri dejstva, da bodo z izpolnitvijo petletnega gospodarstvenega plana, z industrializacijo in elektrifikacijo naše države uresničeni vsi pogoji za nadaljnji razvoj obrtnišťva. V Sloveniji, posebno pa še v našem okraju, je bilo pred vojno obrtnišťvo močno razvito in slovelo po odličnih izdelkih in dobri postrežbi. To tradicijo tovariši, bomo in moramo še v nadalje razvijati.

Govor predsednika obrtnega združenja tov. Ivana Adama

Govor tov. poverjenika Janka Mišigoja je bil nagradjen z močnim aplavzom in vzkliki naši Partiji in ljudski oblasti. Nato je govoril še predsednik obrtnega združenja tov. Adam Ivan. Govoril je v imenu obrtnikov novomeškega okraja:

Ko smo danes po štirinajstih letih vnovič priredili razstavo obrtnišťkih in industrijskih izdelkov novomeškega okraja, smo jo priredili z docela drugačnimi občutki kakor leta 1936. Takrat smo se borili za svoj obstanek. Razstavljali smo svoje izdelke samo zaradi reklame, zaradi prodaje. Hoteli smo pritegniti čim več obiskovalcev, da bi med ljudmi zbudili zanimanje za naše obrtnišťvo, ročno delo! Da bi v borbi za kruh svoje izdelke lahko spravili v denar.

Danes nam tega ni treba. Svoje delo ne razstavlja zato, da bi privabili kupce in jim milostno ponujali, naj bodo tako usmiljeni in pokupijo izdelke naših rok. Danes razstavlja izdelke naših rok zato, da pokažemo vsakomur, kaj zmoro obrtnik v naši novi socialistični državi, ko mu je popolnoma zagotovljen obstoj in mu je prav socialistična ureditev dala novega razmaha in delovnega poleta.

Pri razstavi sodeluje tudi privatni sektor obrtnišťva. S tem je ustvarjena najlepša povezava med posameznimi sektorji in dana možnost plodnega in plemenitega medsebojnega tekmovanja. 51 privatnih obrtnikov raznih strokov razstavlja nad 130 predmetov, med njimi mnogo zelo važne za gospodarstvo in gospodinjstvo našega delovnega človeka. Veliko predmetov je izdelanih iz odpadkov in odpadnega materiala, kar daje predmetu še posebno vrednost, saj

